

Danmarks Apotekerforening

Analyse

12. november 2019

Priserne på medicin falder oftere end de stiger

Medicinpriserne i Danmark fastlægges ved budrunder, som gennemføres hver anden uge. Som hovedregel forbliver priserne uændrede fra budrunde til budrunde. Og når priserne ændrer sig, så sker det oftere, at de falder, end at de stiger. Ofte rammer prishop ikke borgerne, fordi apoteket kan tilbyde en anden billig kopi, og i gennemsnit har Danmark Europas næstlaveste priser på kopimedicin.

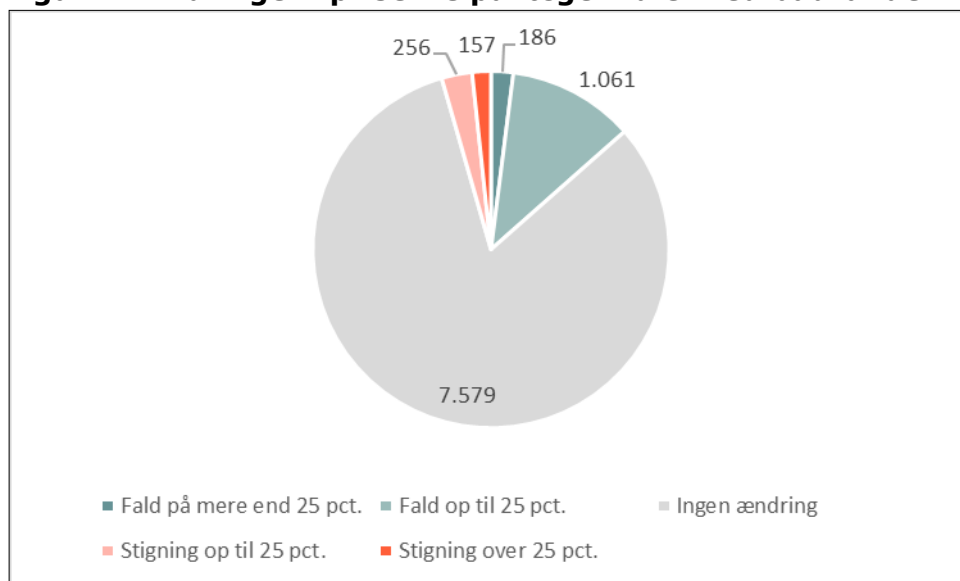
Priserne på receptpligtig medicin og apoteksforbeholdt håndkøbsmedicin fastsættes hver 14. dag. Det sker i en budrunde, som Lægemedelstyrelsen afholder hver anden mandag. I budrunderne kan lægemiddelproducenterne frit byde ind med den pris, de ønsker at sælge deres lægemidler til. Der ligger ingen begrænsninger i, hvilken pris producenterne må byde ind med, men de skal kunne levere nok lægemidler til mindst en uges forbrug.

Resultatet af budrunden har stor betydning for, hvilke lægemidler der bliver solgt på apotekerne. For apotekerne skal tilbyde borgerne det billigste produkt i de såkaldte substitutionsgrupper. Det vil sige gruppen af lægemidler, som indeholder samme aktive indholdsstof. Borgerne kan frit vælge, hvilken variant af det ordinerede lægemiddel de ønsker, men lægemiddelproducenten med det billigste lægemiddel ender ofte med en markedsandel på 70 procent eller mere.

Uændrede priser er hovedreglen

I hver budrunde bliver priserne på omkring 9.300 lægemidler fastlagt. Så potentialet for prisændringer er stort. Ikke desto mindre er prisændringer mere undtagelsen end reglen. Det fremgår af figur 1, der illustrerer resultaterne af den budrunde, som foregik den 21. oktober i år, hvor priserne på 9.239 lægemidler blev fastsat.

Figur 1. Ændringer i priserne på lægemidler ved budrunden 21.10.2019

Kilde: Medicinpriser.dk og egne beregninger.

Det skal understreges, at det er apotekets salgspriser, der er taget udgangspunkt i, i denne analyse. Der er ikke taget højde for eventuelle tilskud, som den enkelte borger måtte være berettiget til.

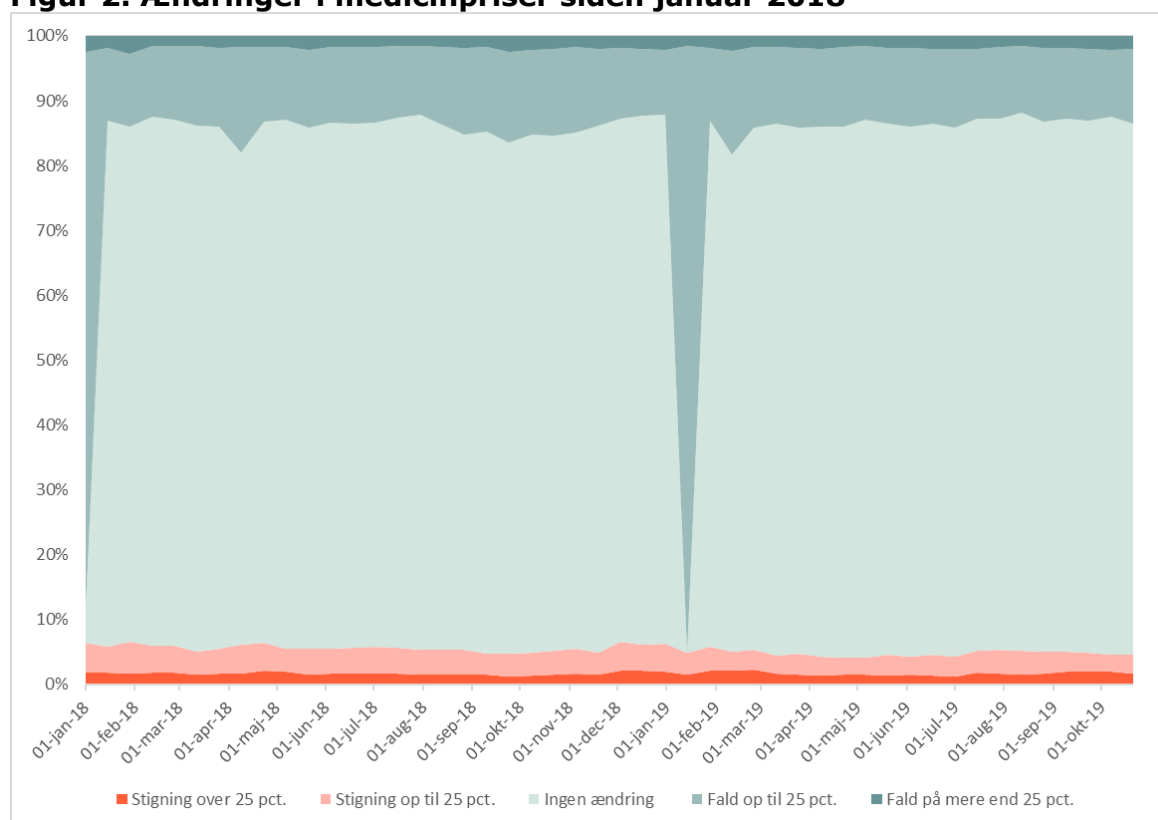
Som det fremgår af figur 1, var prisen på 7.579 (svarende til 82 procent) af de 9.239 lægemidler uændret i forhold til den foregående budrunde. 1.247 (svarende til 13 procent) af lægemidlerne fik en lavere pris, og 413 (svarende til 5 procent) blev prissat højere end tidligere.

Som det fremgår af figur 2, var resultatet af budrunderne i oktober typisk for budrunderne, der er gennemført det seneste halvandet år.

Ser man på resultatet af budrunderne i hele perioden, er det gennemsnitlige resultat, at 78 procent af lægemidlers pris har været uforandret, 17 procent er faldet, og 6 procent er steget.

Som det fremgår, er det desuden sjældent, at priserne udvikler sig voldsomt. 2 procent af lægemidlerne fastsættes således til en pris, der er mere end 25 procent højere end tidligere, mens det samme gør sig gældende i den anden ende af spektret. I to tilfælde er priserne på mange lægemidler faldet op til 25 procent (de to 'peaks' i grafen). Det skyldes, at myndighederne satte apotekernes avance på lægemidler ned fra i januar 2018¹ og igen i januar 2019².

Figur 2. Ændringer i medicinpriser siden januar 2018

Kilde: Medicinpriser.dk og egne beregninger.

Note: De særlige udsving i januar 2018 og januar 2019 skyldes, at apotekernes avance på medicin blev sat ned, hvorved udsalgspriserne faldt.

¹ I januar 2018 blev den såkaldte AIP-avance reduceret fra 8,5 til 8,4 pct.

² I januar 2019 blev den såkaldte fastkroneavance sat ned fra 6,46 kr. til 5,46 pr. pakning, og den såkaldte AIP-avance blev reduceret fra 8,4 til 8,2 pct.

Langt fra alle prishop rammer borgerne

Det er langt fra alle ovennævnte prisstigninger på enkeltpakninger, som rammer borgerne. I mange tilfælde er det blot én ud af flere pakninger med et lægemiddel i en bestemt styrke, form og pakningsstørrelse – en bestemt substitutionsgruppe – der stiger i pris. Typisk fordi producenten i en periode ikke kan forsyne markedet til den lave pris. Så overlades markedet til en anden kopiproducent af det pågældende lægemiddel, fordi apoteket tilbyder kunden den billigste pakning. Det er kun i de relativt få tilfælde, hvor alle tilgængelige kopier stiger i pris, at borgerne nødvendigvis rammes af prisstigningen. I de øvrige tilfælde kan borgeren tage imod tilbuddet om at få udleveret en anden kopi, der oftest stadig er billig. Kun hvis der ikke er andre kopier på markedet, eller alle stiger i pris, eller borgeren foretrækker en bestemt variant, som stiger i pris, bliver det et problem for borgeren.

Samlet set har Danmark de næstlaveste priser på kopimedicin i Europa

Den frie prisdannelse ved budrunderne hver 14. dag har sammen med apotekernes substitution til billigste kopi gennem en årrække givet en meget effektiv priskonkurrence mellem producenterne af kopimedicin. Internationale undersøgelser har således vist, at Danmark de seneste fem år har haft nogle af Europas allerlaveste priser på kopimedicin. Den seneste undersøgelse fra det internationale analyseinstitut IQVIA viser, at den gennemsnitlige pris per døgndosis for lægemidler med generisk konkurrence i 1. kvartal 2019 var Europas næstlaveste og mere end 40 procent lavere end et europæisk gennemsnit, jf. analysen "[Danmark har Europas næstlaveste priser på kopimedicin](#)" (24. september 2019).

Samlet set giver det danske prissystem og den danske priskonkurrence således nogle af Europas laveste priser på kopimedicin. Men indimellem opstår der leverings- svigt og andre forstyrrelser af den ellers skarpe konkurrence. Så kan priserne på nogle af lægemiddelpakningerne svinge. Men i andre lande, hvor priserne kan være mindre svingende, er prisniveauet generelt højere. Tilsvarende er priserne på originalmedicin typisk meget stabile, men på et væsentligt højere niveau end kopimedicinen, der normalt kun koster en brøkdel af prisen på originalmedicinen.